

I månens sken

Sadeln knarrar i takt med hästens rörelser. Den skrittar med bestämda steg genom snön uppför skogsvägen som kantas av tät gran-skog. Framför oss lyser fullmånen upp den norrländska midvinternatten.

Fullmåneritterna på Västana Markagård i Västernorrland är stämningsfyllda och på gränsen till kusliga. Det är tur att hästarna är så lugna, annars

hade man nog lätt kunnat bli lite skrämmd av ljuden i skogen, ugglorna som skymtas och av de långa blå skuggorna. För att inte tala om de ruskiga sagorna som berättas!

Fullmåneritterna börjar klockan 22.00. Ordentligt påpälsade med skoteroveraller eller täckjacka och täckbyxor och rejäla kängor samlas de förväntansfulla ryttarna på gården. Åsa Strandberg bär en fornnordisk dräkt, ovanpå sin skoteroverall. Det är bäcksvart och stämningen byggs upp när Åsa berättar en isländsk saga om Vittra och småfolket. Alla deltagare får en god galder, islänningarnas motsvarighet till vår runskrift, ritat på handen som beskydd inför det som komma skall.

Ridturen går i ett lugnt tempo i halvmetersdjup snö och börjar med att en kraftdamm med snö och is skall korsas. De trygga islandshästarna bär stadigt sina ryttare. Den enda belysningen är månen och stjärnorna. Efter en timmes ridtur kommer de fram till en kåta uppe på en höjd. Bengt-Åke, Åsas man, tar emot i marschallernas fladdriga sken. Även han iklädd fornnordisk dräkt. Det bjuds på mat, dryck och man kan smaka på Svartu daudin ("Svarta döden") och Hardfiskur, torkad fisk från Island. Fårskinnsfällarna och yllefiltarna värmer gott i kylan.

– Deltagarna kan själva bestämma vad de vill äta. Det kan vara varma mackor, pitabröd med renskav och svampfyllning, wokade grönsaker med nudlar eller tunnbrödsrullar. Det ingår alltid kaffe, te och en kaka, säger Åsa.

Svartu daudin, som är ett isländskt brännvin, serveras traditionsenligt i kohorn, och den torkade fisken tuggar man på som den är, skuren i småbitar. Det sägs att islänningarna förr alltid hade detta med sig på sina ridturer.

– Fisken smakar inte så gott, men det är en kul grej, säger Åsa.

– Det är salt och torrt. Man skär den i flisor, så det nästan ser ut som sågspån.

Åsa och Bengt-Åke berättar isländska sagor runt lägerelden. En handlar om Ylva Vargkvinnan som lever tillsammans med vargar när några män försöker dräpa henne eftersom vargarna har dödat deras får. Det är ingen barnsaga direkt, och Åsa rekommenderar att deltagarna åtminstone har fyllt 15 år. Dels för sagornas skull, men också för att man rider mitt i natten.

Midnattsritterna arrangeras på helgerna från november till april då det är fullmåne. Dagen före och dagen efter har man som reserv om det blir molnigt. Åsa tar som mest emot åtta ryttare åt gången.

– Det är en väldig blandning; kompisgäng, möhippor, pappor med döttrar och tjejer som drar med sina killar för att de skall prova på ridning. Vi anpassar ritterna efter deltagarna, så man klarar av det även om man aldrig har ridit förut. Fast man får räkna med träningsvärk! 🍌